

8 Kotoa 'o e ni'ihī kehē. Kuo pau ke ke mavahe mei Nu'u Sila kimu'a pea 'osi ho'o visa pe ko e fakafoki fakalao koe.
 Ko ho'o folau ki Nu'u Sila ko e me'a fakafaifo'o pe fealea'aki pe fa'ele? 'Io 'Ikai

Fili e taha 'Oku 'i ai 'a 'eku visa folau fakataimi (temporary entry class visa). (Fakatonuki 'a e 'io kapau 'oku 'i ai ha'o visa, 'o tatau ai pē pe 'oku 'ikai ke fakapipiki ia ki ho'o paasipooti) 'Io

pe 'Oku 'ikai ha visa pea 'oku ou kole visa 'eve'eva 'i he 'eku tu'uta. 'Io

9 Kuo 'osi tautea fakalao pea nofo pōpula ki he māhina 12 pe lahi ange, pe kuo fakafoki fakapule'anga, fakafoki pe 'ikai tali mei ha fonua 'i ha taimi pe? 'Io 'Ikai

10 'Oku ou fakahā heni ko e fakamatala 'oku ou fokotu'u/'oatu 'oku mo'oni, totonu, pea kakato.

Fakamo'oni 'Aho

(kuo pau ki ha mātu'a pe tokotaha tauhi-fānau ke fakamo'oni ma'á e fānau si'i hifo 'i he ta'u 18)

'I ho'o folau hono hoko ki Nu'u Silá, fakafonu 'a e fakapapau 'i he 'initaneti ka e 'ikai ko e lau'i foomu pepa ko 'eni 'i he www.travellerdeclaration.govt.nz

'Oku tñaki ho'o fakamatalá ke fakahoko 'a e ngāue 'i he ngaahi lao ki he Kasitomú, Imikuleisiní, Malu'í 'o e Me'amo'ui 'i he kau'āfonuá, Malu'í 'o e Kau'āfonuá, Mo'ui Leleí, Malu'í 'o e Me'amo'ui 'i he Vaotaá, Polísí, Tñaki Mo'úá, Fakamaau'angá, Penefití, Sēvesi Sōsialé, Fakahoko 'o e Filí, Potungāue Tukuhaú pea mo e Fetongi Pa'angá. 'Oku fiema'u ia 'e he ngaahi potungāue 'i he kau'āfonuá ke fakahoko honau ngaahi fatongia fakalao. 'E malava ke fakahā atu ia ki ha ngaahi potungāue kehe 'i hano faka'atá 'e he laó, 'o kau ki ai 'a hono fakafehoanaki 'o e fakamatalá. 'E faka'aonga'í 'a e fakamatalá 'e he Potungāue Sitetisitika Nu'u Silá ki ha ngaahi taumu'a fakasitetisitika.

Te ke lava 'o ma'u atu ha fakamatala lahi ange fekau'aki mo e founda 'oku faka'aonga'í ai 'e he ngaahi potungāue ko 'eni ho'o fakamatalá 'aki ha'o vakai ki he www.travellerdeclaration.govt.nz/privacy pe ngāue'aki 'a e ngaahi founda fetu'utaki 'i laló.

'Oku 'oatu 'e he Privacy Act 2020 'a e ngaahi totonu ki hono ma'u atu, mo fakatonutonu 'o e, fakamatala fakafaituitui. Kapau 'oku ke fie faka'aonga'í 'a e ngaahi totonu ko 'eni kātaki 'o fetu'utaki ki he New Zealand Customs Service 'i he 0800 428 786 pe 'imeili privacyrequest@customs.govt.nz, mo e/pe faitohi ki he Immigration New Zealand 'i he PO Box 1473, Wellington.

New Zealand Traveller Declaration

Whakapuakanga Tangata Haere ki Aotearoa

'Oku 'IKAI fiema'u ke ke fakafonu 'a e lau'i foomu ko 'eni kapau kuó ke fakafonu 'a e New Zealand Traveller Declaration 'i he 'initaneti 'i he www.travellerdeclaration.govt.nz, pe 'i ha app telefoni.

- Ko e fakapapau ko 'eni ko ha pepa fakalao ia - ko e ngaahi fakamatala loí 'e ala iku ia ki ha ngaahi tautea 'o kau ki ai hano puke fakalao 'o e koloá, ala mo'ua 'i he taimi pē ko iá 'o 'ikai toe si'isi'í hifo 'i he \$400, faka'ilo fakalao, ngāue pōpula, mo hano fakafoki fakalao mei Nu'u Sila. Kuo pau ke fakafonu ha fakapapau mavahe 'a e tokotaha folau kotoa pē, kau ai 'a e fānau.
- Kātaki 'o tali 'i he lea faka-Pilitāniá pea fakafonu kotoa 'a e ngaahi kongá. Tohi'i mata'itohi lalahi hangē ko 'eni: [NEW ZEALAND](http://www.newzealand.govt.nz) pe faka'ilonga'í 'a e ngaahi talí 'o hangē ko 'eni:

JUNE 2023

1 Fika folau vakapuná/hingoa 'o e vaká

Taulanga 'i tu'apule'anga na'a ke heka ai ki he vakapuna/vaka ko 'eni

Fika 'o e Paasipootí

Tangata'i/fefine'i fonua 'i he paasipootí

Hingoa fakaikú

Hingoa 'uluaki

'Aho fā'ele'í 'aho māhina ta'u

Fonua na'e fā'ele'í ai koe

Ngāue

Tu'asila kakato 'i Nu'u Sila

Tu'asila E-mail

Fika telefoni

Kātaki 'o hoko atu ki he tafa'aki e tahá ki ha ngaahi fehu'i lahi ange

2a Tali e konga/sekisoni ko 'eni kapau 'oku ke nofo Nu'u Sila. Kapau 'oku 'ikai hoko atu ki he 2b.

Ko fē 'a e fonua na'a ke fakamoleki lahi taha ai ho taimi lolotonga 'a ho'o 'i tu'apule'anga?

Ko e ha 'a e 'uhinga lahi ho'o folau?

- sio ki hoku fāмили/kaungāme'a
- fakapisinisi
- 'eva'eva/mālōlō
- konifelenisi/fakataha
- me'a fakaako
- me'a kehe

Ko e fē 'a e fonua te ke nofo ai 'i he mahina e 12 ka hoko mai?

- Nu'u Sila
- fonua kehe

2b Tali 'a e fehu'i ko 'eni kapau 'oku 'IKAI ke ke nofo 'i Nu'u Sila.

Ko e ha hono fuoloa, ho'o fakakaukau ke ke nofo 'i Nu'u Sila?

Ta'e
Fakangatangata pe ta'u e mahina e 'aho e

Kapau 'oku 'ikai te ke nofo ta'e fakangatangata, ko e ha 'a e 'uhinga lahi ho'o folau mai ki Nu'u Sila?

- sio ki hoku fāмили/kaungāme'a
- fakapisinisi
- 'eva'eva/mālōlō
- konifelenisi/fakataha
- me'a fakaako
- me'a kehe

Ko fē 'a e fonua na'a ke nofo fakamuimui ai 'i ha mahina e 12 pe lahi ange?

Pule'anga, vahe-fonua pe vahenga Zip pe kouti 'a e positi-ofisi

3 Hiki mai e ngaahi fonua na'a ke 'a'ahi ki ai 'i he 'aho e 30 kuo situ'a.

4 'Oku ke 'ilo 'a e ngaahi me'a 'oku fa'o 'i loto 'i ho'o kato/puha? 'lo 'ikai

5 'Oku ke 'omai ki Nu'u Sila ni:

- Ha me'akai:** moho, mata, kei maloulau, fakatolonga, kofukofu'i malu, pe fakamōmōa? 'lo 'ikai
- Ha monumanu pe ngaahi me'a fou mei ha monumanu:** kau heni e kakano'i manu, ngaahi me'akai fou mei he hu'akau, ika, hone, ngaahi me'a fou mei he pi, fua'imoa, fulufulu'i manu, ngeesi finginga, fulufulu'i sipi/manu teeki faito'o, kili'i manu, hui, pe insēkite? 'lo 'ikai
- 'Akau pe ngaahi me'a fou mei he 'akau:** fua'i 'akau, matala'i 'akau, tenga'i 'akau, foha'i 'akau, kakano'i 'akau, kili'i 'akau, lou 'akau, nati, vesitapolo, kongokonga 'o ha 'akau, talingelingā, lou'akau, pitu pe kau'i uite, kau ki ai mo e ngaahi me'a ki he ouau fakalotu pe fakafaito'o? 'lo 'ikai

Ngaahi me'a kehe 'e ala fakatu'utāmaki ki he tu'unga malu 'a e me'a mo'ui (biosecurity risk), kau ai 'a e:

- me'a fakafaito'o ki he monumanu, fakatupu/ohi me'a mo'ui (biological cultures), me'a mo'ui (organisms), kelekele pe vai? 'lo 'ikai
- Ngaahi nāunau/vala 'oku faka'aonga'i ki he fangamanu, 'akau pe vai, kau ai 'a e ngou'e, tauhi 'o e honé, toutai, va'inga 'i tahi pe uku? 'lo 'ikai
- Ngaahi nāunāu ki he ngāue/sipoti 'i tu'a, kau ki ai 'a e su, tēniti, nāunāu kemi (camp), tuli-manu, fongonga vao, tā-pulu pe nāunāu sipoti? 'lo 'ikai

'I he 'aho e 30 kuo situ'a (lolotonga ho'o mama'o mei Nu'u Sila) na'a ke 'alu ki ha 'elia 'o ha toafa, feohi mo ha fanga manu (tukukehe fanga manu tauhi hange ko e pusi mo e kulī) pe 'alu ha feitu'u/faama 'oku ngaohi (process) monumanu pe 'akau? 'lo 'ikai

6 'Oku ke 'omai ki Nu'u Sila ni:

- Faito'o: laka hake 'i he faito'o fe'unga mo e māhina 'e 3 na'e 'ikai tu'utu'uni atu ma'au? 'lo 'ikai
- Ngaahi koloa fakangatangata pe mātu'aki tapui: 'o hangē ko e ngaahi me'atau, tohi fakalielia, 'akau pe monumanu 'oku teitei mōlia atu, faito'o kona tapu ta'efakalao pe fakangatangata? 'lo 'ikai
- Kava mālohi: lahi hake he hina kava malohi e 3 ('oua na'a lahi hake he lita 1.125 ki he taha) pea mo e lita 4.5 'o e uaine pe pia? 'lo 'ikai
- Tapaka: lahi hake he sikaleti e 50 pe kalami 50 'o e koloa tapaka (kau heni 'a e sikaleti fio mo e koloa tapaka)? 'lo 'ikai
- Ngaahi koloa 'oku ma'u mei tu'apule'anga pea/pe fakatau ta'etute 'i Nu'u Sila: 'oku laka hake hono mahu'inga fakakāto'a 'i he NZ\$700 (kau ai 'a e ngaahi me'a'ofá)? 'lo 'ikai
- Koloa 'ave ke faka'aonga'i ki he faka-pisinisi pe faka-komēsiale? 'lo 'ikai
- Koloa 'a e toko taha kehe? 'lo 'ikai
- Pa'anga:** NZ\$10,000 pe lahi ange (pe mahu'inga tatau 'o e pa'anga muli), kau ai 'a e ngaahi sieke folau (travellers cheques), sieke faka-pangike'e (bank drafts), pa'anga talafí (money orders), etc 'lo 'ikai

7 'Okú ke ma'u ha paasipooti Nu'u Sila 'oku kei 'aonga, pe ko ha visa nofo fonua (residence class visa)? Kapau ko e 'io 'alu ki he 10. 'lo 'ikai

Ko e toko taha nofo-fonua Nu'u Sila koe ka 'oku ke faka'aonga'i 'a e paasipooti muli? Kapau ko e 'io 'alu ki he 10. 'lo 'ikai

'Okú ke ma'u ha paasipooti 'Aositelēlia pe Visa Nofu Fonua 'okú ne fakangofua koe ke ke foki ki 'Aositelēlia mei tu'apule'anga? Kapau ko e 'io 'alu ki he 9. 'lo 'ikai